

Tim og Thomas – ny tegnefilmsserie hos DR

På Nikolaj Plads startedes i februar 1992 et offentligt tegneseriebibliotek – Det kulørte Bibliotek. I september måned afholdtes der her en tegnefilmfestival med både danske og udenlandske film. Man kunne se film på video; man kunne studere storyboards og skitser til Stefan Fjeldmarks *Jungledyret Hugo* efter QuistMøllers bog – og til Søren Tomas' nye serie *Tim og Thomas*, eller man kunne følge selve arbejdet med at skabe en tegnefilm.

I et af lokalerne sad nemlig Søren Tomas med hele sin gruppe med tegneborde og videomonitorer og demonstrerede, hvordan tegningerne får liv. Første sekvens *Den uhyggelige aften*, hvor fantasien helt løber af med de to drenge, var praktisk taget færdig og kunne besees.

Søren Tomas Film har for DR overtaget et projekt, der blev startet i vinteren 1990-91 af den meget omkringfarende animator Jørgen Klubien. Sammen med Jannie Faurschou lavede Klubien dengang den første *Tim og Thomas*-historie som et pilotprojekt for at skabe interesse og økonomisk samarbejde i Norden, hvilket til fulde lykkedes.

Kort efter rejste Klubien til USA, og Jannie Faurschou fik andet at lave. DR stod nu med en god idé og en Nordvisionsaftale, men uden en instruktør. Man forhørte sig i tegnefilmskredse, og Søren Tomas, der tidligere havde lavet et par *Quark*-film for det krakkede Swan-film og reklamefilm for Figaro-film sammen med vennen Peter Hausner, meldte sig som interesseret. Han fik således overladt det fulde ansvar for udformningen og produktionen af de

10 afsnit, som Trille og Bolette Bernild havde skrevet, om brødrene Tim og Thomas og deres fantasi-fuldte verden.

Jørgen Klubien har været med til at sætte adskilligt igang, men han har aldrig holdt længe ud: Han lavede reklamefilm sammen med Jeffe Varab og Jacob Stegelman i Skindergade i begyndelsen af 80'erne, og de startede i 1982 en tegnefilmsskole i lånte lokaler på Krebs' skole. Klubien var kun med i kort tid, for han involverede sig i pop-musik og rejste til USA for at animere hos Disney. Jeffe Varab og Jacob Stegelman gik sammen med Peter Madsen igang med *Valhalla* og brugte en større del af eleverne fra tegnefilmsskolen som medhjælpere; Søren Tomas var en af disse elever. Da *Valhalla* langt om længe blev færdig, blev enkelte af de mange medarbejdere i huset på Sundholmvej for at lave *Quark*-episoderne. Da 'Valhalla's' chefanimator og Peter Madsen alle forlod Swann production for at arbejde med tegneserier eller egne produktioner, fik Søren Tomas og Peter Hausner mulighed for at prøve at animere og instruere – og fik således den nødvendige erfaring til at kunne klare et stort projekt som DR's *Tim og Thomas*.

Episode nr. 2, *Dinosaurerne*, er ved at være færdig, og DR er så tilfreds, at Trille er gået igang med at skrive yderligere 5 episoder, og der mumles ude i Gladsaxe om yderligere 10 – d.v.s. alt i alt 26 episoder.

Udover disse to animatører består gruppen af baggrundstegneren Thomas Cenius, rentegneren Lars Kirschhoff og tre elever.

Karen Hammer

Filmbeslægtet kunst

Mette Sandbye: **Det iscenesatte fotografi.** Rævens sorte bibliotek. Politisk Revy. 1992.

Det iscenesatte fotografi har vundet frem i 90'erne sammen med det fortællende maleri, jvf. Louisianas nylige udstillinger af maleren Eric Fischl og fotografen Jeff Wall. Det iscenesatte fotografi har ofte karakter af et handlingskoncentreret stillbillede fra en spillefilm og arbejder på nogenlunde samme koncentrerede måde med det pointerende kompositionelle element. Men som enkeltbillede har det ofte en mere ladet reference end filmbilledet. Forløb kan naturligvis forekomme, når de arrangerede fotos optræder i deciderede serier – ofte i bøger og ofte som billeder kombineret med en tekst, der som medie har mindelser om tegneserier og fotoromanen.

Mette Sandbye, der er cand. mag. i moderne kultur og kulturformidling, har lavet en særdeles klar og velskrevet introduktion til fænomenet det iscenesatte fotografi.

Værket virker ikke som en bearbejdet universitetsopgave. Det er almet tilgængeligt og velskrevet og med et repræsentativt begrænset personmateriale (Eileen Cowin, Les Krims, Duane Michals, Cindy Sherman og Joel-Peter Witkin), alle af amerikansk herkomst. Bogen indledes med en relevant ekstremt kort (for kort) fotohistorisk indramning af emnet, for dernæst at eksemplificere med Duane Michals proportions-skæve tekstknyttede serier. Det er en meget vidende gennemgang af en ekstrem skæv og foruroligende kommunikationsform.

Sammen med eksempelvis den af Thomas Orth redigerede *Rockens billeder* (1990, Gyldendal) giver denne bog en væsentlig introduktion til andre facetter af den aktuelle visuelle kultur, som naturligvis er beslægtet med filmen.

Som det er sædvane for Rævens Bibliotek er layout og fotoanvendelse ved Johannes F. Sohlman fremragende, og det selvom serien er i småt format.

Carl Nørrested

Kunstnere ingen adgang!

Jeg var i august på Media Business Schools samt Scales regning (de små landes MEDIA-program) med Ebbe Preisler til filmfestival i Locarno for at introducere den Europæiske Filmhøjskole. Der sidder jeg som suppleant i bestyrelsen og Ebbe leder vort internationale kontaktnet.

Vi blev konfronteret med hele det europæiske filmproblem i en symbolsk nøddeskal, her i den italienske del af Schweiz. Fik faktisk uventet travlt med at gå i biografen, men det var de gamle film, som tiltrak sig opmærksomheden. Ebbe fungerede utrætteligt for skolens udbredelse, mens jeg som sædvanligt forsvandt i biografmørket med dårlig samvittighed og dog salig. Størstedelen af de virkelig mistrøstige 1990'ere har jeg befundet mig i denne situation og finder derfor aldrig ud af, hvor deprimeret jeg egentlig er over tingenes tilstand. Kan alligevel derpå med en vis kulturel ballast nedfælde visse opbyggelige erfaringer for den Europæiske Filmhøjskole, der skal stå færdig i januar 1993.

Missionen/The Case

Vrangbilledet på den kreative forvaltning af fremtidens film-Europa oplevede Carl (der hele tiden kneb sig i armen, for det havde han set, man gjorde på film) ved et MEDIA-presseintroduktionsmøde specielt arrangeret for det løst associerede Schweiz. De mange tilstedeværende bureaukrater var ordrige og metaforholdige talsmænd og -damer for de enkelte og talrige kontorer. Bureaukraterne blev kun overgået af de nødvendige tilknyttede politikere i absolutte nul-informationer, så man følte sig hensat til en sovjetisk partikongres. Men politikerne udgør jo olien, der får sådan en kolos til at flyde – for nu at blive i metaforene, samt angive deres niveau. Alle havde åbenbart set hinanden til hudløshed, klappede hinanden på skuldrene (omfavnelser og kys hører filmbranchen til), snakkede godt for hinanden og knopskød nye kontorer med nye bureaukrater medbragt i ærmegabet. Det var indlysende: *Her har kunstnere absolut intet at gøre* – og gad vide om der egentlig var nogle journalister til stede? Kønskvoteringen var nogenlunde ligelig indenfor konturnusseriet, selvfølgelig ikke m.h.t.

politikerne: Det var mænd – rrrrigtige MÆND. MEDIAs ledende kvinde lignede en velplejet reklame for et førende parfumeri- og modehus. Alt virkede førstemmende. EFDOs (et europæisk distributionsprogram) repræsentant var faktisk den eneste der satte spørgsmålstegn ved dette galopperende bureaukrati med overlappende funktioner, som nu skal erstatte de producenter, der ikke længere producerer film af kærlighed til mediet. Udviklingscentrene er inden længe Europas film-skoler. Bliver det synderlig opmuntrende? Det kan måske blive spændende, hvis filmværkstederne og videoværkstederne over en bred kam kaster sig ud i kampen om ECU'erne. På den anden side vil det kræve for store omlægninger af de enkelte værksteder, da en stor del af deres produktionsbudget så i stedet skal anvendes til administration, rejser og markedsstrategier. Det er tanker, der er svært forenelig med værkstedsideen – for ikke at sige umuligt forenelige. Men vi lever jo i en tid af lutter moralske normbrud – så hvorfor ikke? Her kan Filmhøjskolen blive en kreativ enklave på langt sigt, for selvfølgelig bliver osse dens monetære eksistens afhængig af dette eskalerende bureaukrati. På Filmhøjskolen kan man så overveje, om man simpelthen er moden til den form for rådende bureaukrati og økonomi som i lang tid frem, er kommet for at blive... Et meningsfuldt sabbatår – med dansk statsligt højskoletilskud og selv mormors bil-ligelse.

Jeg tror simpelthen ikke – efter denne konfrontation – at de rigtige MEDIA-folk ser andre film end dem, der er opstået af de ansøgninger, der er sendt til deres eget kontor. De rejser permanent rundt og snakker om og forvalter forskellige finansieringsmodeller ud fra deres helt fast definerede eksempelindsigt. D.v.s. uden et samlet overblik, men nok med visse ideer om hvad der udgør mainstreams såkaldte 'trends'. filminstituttets direktør, Bo Christensen, er bestemt en positiv mand i denne sammenhæng med basis i den gamle producentskole. Han kan åbenbart fungere i det, men efter at have foretaget en kommutationsprøve, forekommer han atypisk.

Nå da, nu sad jeg der på Scales foranledning og sagde ikke et muk. Det står europæiske skatteborgere i 10.000 kr. – mindst. Kostede jeg og Ebbe hver 10.000 kr., sad der adskillige i 50.000 kr.-klassen. Sikke mange meter film der kunne blive produceret, hvis vi var blevet hjemme. (Og sikke en dejlig rejse og sikke et dejligt hotel – Orselina i bjergene med funiculare og udsigt over Lago Maggiore, gratis fuldmåne, billig sprut, blomsterduftende altan samt en forvildet cikade). Så fik jeg da oplevet MEDIA som en realitet. Det var simpelthen skræmmende. Filmskaben fordrer en vis naivitet. Den har dårlige kår på blaserte internationale filmfestivaler. Filmskolefilm i deres selvhøjtidelige navlebeskuen passer derimod udmærket til klimaet, men de er som bekendt ludkedelige. Nu har filmskolefilmene nået spillefilmlængde og de er hårde uundgælige realiteter, som kun kan cirkulere i lukkede kredsløb til festivaler og hverken friste biografdistributører eller TV-stationer. Dem var der mange af i konkurrencen.

Der var en vis sporbar medieglæde i nogle enkelte amerikanske film og et par stykker fra den tredje verden. De russiske film udstrålede udelukkende misantropisk selvdestruktion og -foragt.

Carl Nørrested

**GÅ IKKE GLIP
AF FILMMUSEETS
MANGE TILBUD
I DET NYE ÅR
– BENYT VEDLAGTE
GIROKORT TIL
OPRETTELSE
ELLER FORNYELSE
AF ABONNEMENT**

**Medlemskab incl. 4
numre af Kosmorama
kr. 220,00.**